

bijeen in één besloten kunstwereld leefden, zoo weinig samenwerking heeft bestaan. Lully componeerde slechts één werk van Racine: de korte pastorale *Idylle sur la Paix*, welke in 1685 in de orangerie van Sceaux werd opgevoerd. Lully erkende Racine's genialiteit, doch het lag geheel in den aard van den surintendant, geen genie naast zich te kunnen dulden. Lully's tekstdichter was Quinault, wiens houding tegenover den componist gedwee genoeg was om de samenwerking in stand te kunnen houden. Toen Quinault voor eenigen tijd bij het hof in ongenade was gevallen (men las in de rol van Juno uit de opera *Isis* toespelingen op de jalouzie van madame de Montespan), sproten uit de gedwongen samenwerking met Corneille, Boileau, La Fontaine (van wien Lully drie libretti achtereen weigerde) allerlei onaangenaamheden voort, hetgeen Boileau aanleiding gaf tot het volgende niet-malsche gedicht op Lully:

En vain par sa grimace un bouffon odieux
 A table nous fait rire et divertit nos yeux:
 Ses bons mots ont besoin de farine et de plâtre;
 Prenez-le tête à tête, ôtez-lui son théâtre,
 Ce n'est plus qu'un cœur bas, un coquin ténébreux;
 Son visage essuyé n'a plus rien que d'affreux.

Al is de daadwerkelijke samenwerking tusschen Racine en Lully uiterst beperkt gebleven (volgens Boileau wist Quinault het plan van Lully, om een opera *La Chute de Phaéton* op tekst van Racine te schrijven, bij Lodewijk XIV te verijdelen) — toch stond Lully in een belangrijk opzicht sterk onder indirecten invloed van Racine. Aan Romain Rolland (*Notes sur Lully*, 1907) komt de eer toe, dezen merkwaardigen samenhang te hebben aangetoond. Racine heeft n.l. aan zijn intieme vriendin La Champmeslé, die in de Comédie Française de belangrijkste rollen vervulde, jaren achtereen nauwkeurig voorgedaan, hoe hij wenschte dat zijn verzen gedeclameerd zouden worden. Hij stond een sterk-rhetorischen, zangerigen stijl voor en ging in zijn aanwijzingen zelfs zoo ver, dat hij de toonhoogten noteerde. De wetenschap, dat Racine hierbij in zekeren zin „muzikale” aanwijzingen gaf, is des te belangrijker omdat Lully bij de compositie van zijn recitatieven zich nauwkeurig aan de declamatie-wijze van La Champmeslé gehouden heeft. „Si vous voulez bien chanter ma musique, allez entendre la Champmeslé”, placht hij tot zijn zangers te zeggen. Lully moet dus zijn recitatieven in de declamatie-wijze van La Champmeslé vrijwel kant-en-klaar gevonden hebben. Wanneer wij thans de verzen van Racine lezen, kunnen wij ons nauwelijks voorstellen, dat de dichter deze zoo sterk-